

ktüel Arkeoloji

Kasım-Aralık 2011 / 24 - 9.5 TL Kıbrıs 11 TL

2 YILLIK ABONE OLAN HERKESE
MÜZE KART
HEDİYE

**PIRİ REİS
DÜNYA HARİTASI
HEDİYELİ**

Antik Kahramanın Modern Hikayesi

HERAKLES

Fotoğraf Yarışması Sonuçlandı

SUYA YAZILMIŞ BİR TARİH

akdenizin efsanevi

KORSANLARI

KİLİKYALILAR-LİKYALILAR

ROMALILAR

Tüpraş

ISSN 1307-5756

OSMAN HAMDİ BEY VE AMERİKALILAR - ZENİKETES - OLYMPUS - VİKİNGLER - TÜRK KORSANLARI - PİRİ REİS

KAYBOLMAYAN İZLER

Uygarlığın Hamurundaki Kadın Eli

Yazı
Yrd. Doç. Dr. Zafer DERİN
Ege Üniversitesi Arkeoloji Bölümü
Yeşilova Höyüğü Kazı Başkanı

Fotoğraflar
Yeşilova Höyüğü Kazı Arşivi

Yeşilova Höyük'te 8 bin 500 yıllık parmak izi

İzmir'in en eski yerleşim alanı olarak bilinen Yeşilova Höyüğü, kentin geçmişine her geçen gün yenisini kattığı bulgularıyla tüm dikkatleri üzerinde toplamaya devam ediyor. Son bulgular 8 bin 500 yıllık parmak izleri...

Günümüzden yaklaşık 8 bin 500 yıl önce, Neolitik Dönemde yerleşim görmeye başlayan Yeşilova Höyüğü, yayılım alanını da genişleterek bu dönemin sonuna doğru en görkemli

zamanını yaşamış. Kalkolitik Dönem boyunca da yaşam alanlarının oluşumuna sahne olmaya devam eden höyüğün günümüzden 5 bin yıl önce terk edilmesine, sıklıkla karşılaştığı sel baskınları sebep olmuş ve bu yerleşim alanı zamanla tamamen alüvyonlarla kaplanmış.

İzmir'in Prehistorik yerleşim alanı olan Yeşilova Höyüğü'nde yürütülen son dönem bilimsel kazı çalışmalarında günlük yaşamın ipuçlarını ortaya koyan yeni bulgulara rast-

8 bin 500 yıl önceye ait kil topağı üzerindeki parmak izleri

landı. Neolitik kültür katlarının son tabakasında karşılaşılan bu buluntu grubunu; yerleşimde çıkan bir yangın sonucu pişerek kırmızı renge dönüşen ve her birinin ağırlığı 20 kiloyu aşan kil topakları oluşturuyor. Bu kil toptarından büyük olanının hamuru kum ve taşçık katkısıyla oldukça kaba hazırlanmış olsa da küçük olanı daha saf bir hamura sahip.

Kil topakları Yeşilova Höyüğü'nün tarihine hangi bilgileri kattı?

Neolitik Dönemin son dönemlerine ait katlarda mekân içlerinde ele geçen kil topakları, burada yaşayan Neolitik toplumun varlığının ve kap kaçaklarını kendilerinin ürettiğinin bir kanıtı oldu. Neolitik yerleşimciler, önce kuru kili öğütme taşlarıyla toz haline getiriyor, daha sonra elde ettiği bu tozu suyla karıştırarak çamur elde ediyor ve sonrasında da hamur gibi yoğuruyordu. Yaş kil topağı üzerinde yoğurma, inceltme gibi işlemler yaparken üretimi yapan kişi ya da kişilerin parmak ve el izleri de kilin üzerinde kalmıştı.

Kil topaklarından büyük olanın üzerinde yer alan ince ve uzun yapılı parmak izleri kadınlara ait olmalı. Öyleyse kilin hazırlanması, yoğrulması ve kaplara şekil verilmesi kadınların işiydi. Olasılıkla kadınlar kili hazırlarken, çocuklar da kendilerine yarattığı küçük eğlenceler eşliğinde onlara yardım ediyorlardı. Çocuklar için oyun hamuru işlevini de gören bu kil topakları üzerinde çocukların parmak izleri de kalmıştı.

Aynı alan içerisinde ortaya çıkarılan, tabanı taş döşeli fırın ve çevrede yoğun olarak karşılaşılan cüruf-laşmış kaplar ve seramik parçaları, kil topaklarının varlığı ile bütünleşerek yeni bir anlam ortaya çıkarmış. Bu dönemde bu mekânın hem içinde hem de dışında çanak çömlek üretimi yapılmış ■

Tabanı taş döşeli fırın, Yeşilova Höyüğü'ndeki çanak çömlek üretimin önemli bir kanıtı

Yeşilova Höyüğü'nde bulunan çanak çömlekler, günlük yaşama ilişkin önemli bilgiler veriyor

Kil toprağı üzerinde yürütölen arkeolojik çalışma